

הסדרה פדגוגית קבוצתית

להכרה בבתי-ספר מחינוך וולדורף ומהחינוך הדמוקרטי כייחודיים

תנאים להכרה קבוצתית – כללי

מחווני בקרה ופיקוח

ינואר 2017 - טבט התשע"ז

תוכן העניינים

1. רקע להכרה קבוצתית
2. פדגוגיה מהותית של חינוך וולדורף (בתי-ספר אנתרופוסופיים)
 - 2.1 הגישה ההתפתחותית
 - 2.2 עקרונות בית-ספר וולדורף
 - 2.3 סוגיות מערכתיות
3. תנאים ארגוניים להסדרת בתי-ספר אנתרופוסופיים
4. תנאים ודגשים פדגוגיים להסדרת בתי-ספר אנתרופוסופיים
5. פדגוגיה מהותית של בתי-הספר הדמוקרטיים
6. תנאים להכרה קבוצתית - כללי
7. מחווני בקרה ופיקוח
 - 7.1 פרק לכידות חברתית
 - 7.2 פרק תקינות מינהלית
 - 7.3 פרק פדגוגיה והערכה

ועדת בתי-ספר ייחודיים ומרחבי חינוך הוקמה ב-2003 כוועדת יישום לדו"ח ווינשטיין, במטרה לשפר את היערכות משרד החינוך לנוכח מגמה הולכת וגוברת של הורים הרושמים את ילדיהם לבתי-ספר שאינם באזור הרישום הרשמי שלהם, כמו גם פניות רבות לפתיחתם של מוסדות חינוך ייחודיים במסגרת החינוך הרשמי והמוכר שאינו רשמי.

בתי-הספר נדונו עד היום בוועדת הייחודיים כפרטים. כל בית-ספר הגיש בקשה זכה להתייחסות פרטנית מבחינת הייחודיות, תשלומי ההורים, שעות הייחודיות המצדיקות אישור תל"ן וכד'.

ואולם בתי-הספר השייכים לאותה רוח, אך טבעי הוא לנסות ולגבש שיטה לקידום תהליך הכרה במסלול מותאם קבוצתית על בסיס עקרונות קבוצתיים. זאת מבלי לפגוע בתרומתו של התהליך הפרטני, אשר הוכיח את עצמו עד כה כגורם שבכוחו להשביח את המשגתו של המודל החינוכי, ולפיכך גם את יישומו והסדרתו של בית-הספר על-פי סטנדרטים כלל ארציים.

מסמך זה דן בשתי קבוצות: בתי-ספר הפועלים על-פי חינוך וולדורף (אנתרופוסופיים) ובתי-ספר הפועלים על-פי החינוך הדמוקרטי (דמוקרטיים). בנוסף, המסמך משרטט תנאים כלליים להכרה בקבוצות נוספות ומציג מחווני בקרה לשימוש הפיקוח.

הערה ביחס לגני הילדים: מסמך זה אינו דן בגני הילדים. הסיבה לכך היא, שהנושא אינו מצוי בסמכותה של הוועדה.

2. פדגוגיה מהותית של חינוך וולדורף (בתי-ספר אנתרופוסופיים)

חינוך וולדורף נוסד בתחילת המאה ה-19 על-ידי שטיינר (1861-1925). מוסדות חינוך ברוח זו החלו מוקמים בישראל לפני כ-30 שנה, ומונים כיום יותר מ-20 בתי-ספר יסודיים וארבעה תיכוניים. כמו כן הוקמו מסלולים להכשרת מורים וגננות, המעניקים תואר ראשון בחינוך ותעודת הוראה ייעודית לבתי-ספר וולדורף. בית-ספר וולדורף פתוח לכל ילד וילדה שרוצים לבוא בשעריו ולכל משפחה המעוניינת בכך.

2.1. הגישה ההתפתחותית

2.1.1. **הילדות** נתפסת כתקופה של צמיחה פנימית ושל לידה הדרגתית של כישורים, איכויות והבנות. השלב מהלידה ועד גיל הבשלות לבית-הספר (שש וחצי) נתפס כשלב גופני, הכולל טיפוח החושים, התנועה, שיווי המשקל ויכולות החיקוי הגופני. הפעילות החינוכית מתבצעת באמצעות משחק, שיר, אמנויות שונות, משחקי יצירה וחיקוי. המרחב הפיסי בגן (עיצוב, חומרים, צבעים ומשחקים) כולל חומרים רכים, שיש להם קשר ישיר לטבע, קווים עגולים, גוונים פסטליים (לרוב בכיוון האדום-ורוד), בדים, עץ, שטיחים וכד'. אין שימוש במחשב ובטלוויזיה - מתוך תפיסה, שאלה גורמים לפסיביות ומדכאים את הפעילות הפנימית והחיצונית של הילד. בגן, סדר היום קבוע והעבודה הפדגוגית מבוססת על חיקוי. מכאן, שלא מתבצע לימוד שכלתני ואין הקניית ידע עיוני וידע המיועד להכנה לבית-הספר. הספרים משמשים רק להקראה על-ידי הגננות, מתוך תפיסה כי המפגש עם ספרות ושירה בתיווך מבוגר הוא משמעותי ביותר.

2.1.2. שלב **בית-הספר היסודי** ועד גיל ההתבגרות - בין השנים שש עד ארבע-עשרה בונה הילד את עולם הרגש והחוויה, דהיינו את עולמו הפנימי. החשיבה והמודעות העצמית מתפתחות במקביל ומתעצבות מתוך ובקשר עם ההתפתחות הרגשית-חוייתית של הילד. בכיתות א'-ח' הדגש הוא על עולם הרגש והחוויה. בכיתות א' עד ה' אין משמעות רבה להישגים הנמדדים של התלמיד בתחומים השונים. הדגש מושם על החוויה האמנותית בשעת השיעור, על הפנמה מלאת חיים ופעילות של תחומי הלימוד, על הפעלה חוייתית ככל האפשר של מירב צדדיו הגופניים והנפשיים של כל ילד וילד ועל קשר חם ואוהב בין הילד ומחנכיו. הסביבה הלימודית כוללת מבנים בעלי צלעות רבות, קירות צבעוניים, תמונות אמנות על הקירות, שולחנות וכיסאות עשויים מעץ מלא, פינות משחק עם צעצועים בכיתות הראשונות ועוד.

2.1.3. התקופה **מגיל ההתבגרות** ואילך – תקופה זו נתפסת כעירור החשיבה המופשטת לאופקים חדשים וכהעמקה והתבגרות של עולם הרגש. במקביל, גם היכולות הגופניות מבשילות לראשונה לעבודה יעילה ותואמת את צורכי הסביבה. תהליכי הלמידה הם מופשטים יותר ויותר. בגילאים אלו כבר יש חשיבות להישגים הלימודיים עצמם, נוסף על תהליכי הלימוד האמנותיים והיצירתיים. הפדגוגיה נשענת על לימוד אינטגרטיבי (שילוב של תחומים שונים סביב אותו נושא לימודי, ושילוב בין תהליכים אמנותיים, מעשיים ועיוניים) וכן לימוד באמצעות פרויקטים ועבודות חקר. כמו כן, ניתן מקום בגיל זה לשיתוף התלמידים בתהליכי הלימוד, ליחמה שלהם וללימוד יותר ויותר עצמאי ובוגר.

2.2. עקרונות בית-ספר וולדורף

2.2.1 **אמנות** היא דרך הוראה מרכזית בכל תחומי הידע. בין השאר, מדובר על אוריתמיה, שהיא שילוב של תנועה, דיבור ומוסיקה, ציור הנעשה בצבעי מים, תוך דגש על צבעוניות והתמזגות הצבעים, מוסיקה הנלמדת מהגן ודרך כל כיתות בית-הספר באופנים המשלבים שירה, נגינה בכלים ותנועה, ולמידת סימטריה וחוש לצורה, הנעשית באמצעות רישום ותנועה. לימוד האותיות נלמד דרך ציור, רישום, תנועה ופיסול. בבית-הספר העל-יסודי עוסקים בעיקר באמנויות הקלאסיות: שירה ומוסיקה, ציור, רישום ופיסול, דרמה וכדומה. תהליכי אמנות אלו מגיעים לשיא מסוים בפרויקטים משותפים, בהשתתפות הכיתה כולה, בתחומים מגוונים, כגון הצגות משותפות, מחזמר, מיצגים בנושאים שונים ועוד. במקביל, האמנות משולבת גם בתחומי הלימוד העיוני, כך שנושאים רבים נלמדים בשילוב עם אמנויות (לדוגמה, לימוד ספרות עם ציור, אנטומיה עם פיסול, היסטוריה עם רישום וכיו"ב).

2.2.2 **מלאכות היד**, עבודה בסדנאות ופרויקטים – טיפוח מלאכות יד ועבודת הכפיים הוא משמעותי ביותר כדי שהתלמידים יחוו בגופם ובשריריהם את המדיום הנלמד, ורק לאחר מכן הוא יהפוך למושג, לעיקרון ולחוק. אלה כוללים סריגה, רקמה, טווייה, עיצוב, פרויקטים רב-תחומיים של בנייה, חקלאות וגינות.

2.2.3 **שלמותיות (הוליסטיות)** – עיקרון זה נובע מהשאלה הפדגוגית הבסיסית, שהיא: איך לעורר, לפתח ולתרגל את המגוון הרחב ביותר של האיכויות השונות שבאות לידי ביטוי באדם המתפתח. לפיכך, הלמידה נעשית במגוון רחב של תחומי עשייה, הפונה אל כל החושים ואינה רק קוגניטיבית.

- 2.3.1. קיימת מחויבות **לתוכנית הליבה** של משרד החינוך. אופן העברת הידע, מתודות ההוראה ומשך זמן הלימוד נעשה במתודות של חינוך וולדורף וללא היעזרות בספרי לימוד. תכנים מסוימים נלמדים בקצב שונה, לעתים מהר יותר ולעתים לאט יותר, בהתאם לפסיכולוגיה ההתפתחותית שעומדת בבסיסה של דרך חינוכית זו.
- 2.3.2. **המורים** בבית הספר ידרשו לעמוד בתנאי ההכשרה וההסמכה על פי האמור בנוהלי המשרד, כפי שמתפרסמים מזמן לזמן. בחירת המורים תעשה בהתאמה לרוח בית הספר ולמאפייני בית ספר האנתרופוסופי, הפיקוח יודא שהם עומדים בנהלים ובתנאים הנדרשים ע"י משרד החינוך.
- 2.3.3. **מינוי מנהל** לבית הספר יעשה על פי האמור בחזרי המנכ"ל, עפ"י כללי המשרד ולפי תנאי ההכשרה הנדרשים. זאת בהתאם לחוזר מנכ"ל תשע"ו 7/א (כ"ח באדר א' התשע"ו, 8 במרץ 2016) "נוהל מינוי מנהלים וסגני מנהלים במוסדות חינוך רשמיים", וכפי שיתעדכן מזמן לזמן ובכלל זה סעיף 1 בפרק הכישורים הרצויים, אשר עוסק בהכרת המאפיינים הייחודיים של בית הספר.
- 2.3.4. **הכשרת הצוות** המנהל/ת ועובדי ההוראה בבית הספר מחויבים להשתלם במודל הפדגוגי הייחודי ובפיתוחו המתמיד באמצעות הכשרה מוסדית ו/או למידת עמיתים ו/או ישיבות פיתוח ו/או התייעצות עם מומחים מתחומים שונים, **על מנת לרכוש ולשמר את היכולת** להתאים לרוח בית הספר ולהמשיך להטמיע ולטפח אותה. במהלך שלוש השנים הראשונות לעבודתם מחויב צוות המורים וההנהלה לעבור הכשרה מלאה של חינוך וולדורף.
- 2.3.5. **רישום תלמידים** – הרישום ייעשה באמצעות הרשות המקומית. הרשות תנגיש את המידע ותבצע את הליכי הרישום כנדרש לפי נוהלי ועדת ייחודיים. נוהלי הקבלה אינם כוללים מיון תלמידים.
- 2.3.6. **האחריות החינוכית** של בית-ספר וולדורף נישאת על-ידי המנהל. שיטת הניהול היא שיתופית ומבוססת על כך, שבמהותו גם המורה הוא מנהל. מכאן, שמדי תקופה מורים ממלאים תפקידי ניהול שונים: פדגוגיה, אדמיניסטרציה, קשר עם הורים וכד'.
- 2.3.7. **הערכה** – מרבית ההערכה נעשית בכלים של הערכה חלופית איכותנית ולא כמותית. נעשה ניסיון להתאים כלי הערכה לגיל, לכיתה מסוימת, לקבוצת ילדים ואף לילד עצמו, כגון שיחה, הערכה מילולית במחברת התקופה, הצגות או פרזנטציות של עבודה קבוצתית ותעודות אמצע עם דגש התפתחותי. חלק חשוב
- 6 הסדרה פדגוגית קבוצתית – חינוך וולדורף, חינוך דמוקרטי, תנאים להכרה קבוצתית, מחווני בקרה ופיקוח.

- מתהליכי ההערכה הוא העדר מבחנים וציונים מספריים וכמותיים בכיתות א' עד ו', בכל תחומי הלימוד, ושימוש מובחן וסלקטיבי בכלים אלו גם בהמשך. עם זאת, בתי-ספר וולדורף לוקחים חלק במבחני המיצ"ב החיצוניים של משרד החינוך.
- 2.3.8. **מעמד ארגון הגג** – משרד החינוך אינו מייחס כל מעמד לארגון גג שמאוגדים בו בתי-הספר.
- 2.3.9. צוות בית-הספר משתלם במסגרת **השתלמויות "אופק חדש"**.

3. תנאים ארגוניים להסדרת בתי-ספר אנתרופוסופיים

- 3.1. **גבייה מהורים** – תוסדר מול רפרנט תשלומי הורים ובהתאם לנוהלי המשרד.
- 3.2. אין בהסדרה זו משום מניעה של **בית-ספר שאינו נכלל בפורום** לפנות ולבקש הכרה בייחודיותו.
- 3.3. בתי-ספר וגנים ברוח זו יקומו **אך ורק באישור** ובהמלצה של הרשות המקומית ושל משרד החינוך.
- 3.4. בחינוך וולדורף יש חשיבות **לרצף החינוכי** מתחילת התהליך החינוכי ועד תום שנות ההתחנכות, ואולם המבנה הארגוני ייקבע בדיאלוג עם הרשות המקומית או האזורית, תוך המלצה לחסוך במעברים במידת האפשר.

4. תנאים ודגשים פדגוגיים להסדרת בתי-ספר אנתרופוסופיים

4.1. **לימודי ליבה נלמדים בתקופות לימוד מרוכזות** – מדי בוקר, השעתיים וחצי הראשונות (שיעור ראשי) מוקדשות ללימודי ה"תקופה", כלומר ללימודי הליבה. כל שלושה עד ארבעה שבועות מושם דגש על תחום אחר. השנה מחולקת ל-11 תקופות. כל תקופה נמשכת שלושה עד ארבעה שבועות, כאשר במקצועות עברית ומתמטיקה יש, בנוסף, שיעורי תרגיל שבועיים.

תקופה	תקופה	תקופה	תקופה	תקופה	
מקצוע	תנ"ך	ג"ג	שפה	מתמטיקה	מדעים
מספר תקופות בשנה	2	3	3	3	2

4.1.1. **שעות העשרה במסגרת ייחודיות וולדורף** – שיעורי מלאכה, אוריתמיה, מוסיקה ופרויקטים אמנותיים ומעשיים נלמדים בפיצולי כיתות.

4.1.2. **ספרי לימוד** - בבית-ספר וולדורף אין שימוש בספרי לימוד מקובלים. הידע נרכש באמצעות המורה בתהליכי לימוד פעלתניים, יצירתיים ואמנותיים. את ספר הלימוד יוצרים התלמידים עצמם במה שקרוי "מחברת התקופה". עם זאת, כל בית-ספר יבחן את ספרי הלימוד המאושרים על-ידי משרד החינוך וימליץ להורים בכתב לרכוש ספרי לימוד המומלצים על-ידו. ספריית בית-הספר תרכוש כותר אחד בכל מקצוע ותעמיד אותו לרשות כל דורש.

4.1.3. **ליווי הכיתה על-ידי המחנך/כת**. בבתי-ספר וולדורף נהוג ללוות כיתה במשך זמן ארוך על-ידי מחנך/כת הכיתה. הדבר יתבצע במידת האפשר בהחלטת מנהל בית-הספר ובכפוף לצורכי המערכת ובהתאם לנוהלי משרד החינוך.

- 5.1 **תיאור כללי:** בית-ספר דמוקרטי מקיים אורח חיים דמוקרטי ופועל ארגונית במודל קבלת החלטות, המשתף את כל "קהילת בית-הספר" ו"חברי בית-הספר". "קהילת בית-הספר" משמעה: התלמידים בבית-הספר, המורים והורי התלמידים. "חברי בית-הספר" הם התלמידים והצוות החינוכי של בית-הספר. בית-ספר דמוקרטי פועל במודל של חלוקת סמכויות ואחריות על קבלת החלטות בין כמה רשויות הפועלות במסגרת קהילת בית-הספר. בית-הספר הדמוקרטי פועל לאור העקרונות בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ובמגילת העצמאות ובהתאם להוראות החלות על בית-הספר בחקיקת החינוך ובנוהלי משרד החינוך. הליך הלמידה ואורח החיים בבית-הספר הדמוקרטי של תלמיד בכל גיל ושל כלל ציבור התלמידים בבית-הספר מתרחש תוך התנסות בסביבת לימודים המונחית על-ידי ערכים דמוקרטיים של בחירה חופשית, חירות חשיבה, חירות דעה וביטוי, חופש בחירה, כבוד האדם ושוויון הזדמנויות בין קבוצות שונות בחברה. לפיכך העקרונות הפדגוגיים הם:
- 5.2 **שותפות** קהילת בית-הספר/חברי בית-הספר בניהול חיי בית-הספר: הסמכת גופים בעלי תחומי אחריות מוגדרים כנהוג במשטרים דמוקרטיים, המקיימים את עקרון שלטון החוק ופועלים במודל של שלוש רשויות.
- 5.3 **המורים** בבית הספר ידרשו לעמוד בתנאי ההכשרה וההסמכה על פי האמור בנוהלי המשרד, כפי שמתפרסמים מזמן לזמן. בחירת המורים תעשה בהתאמה לרוח בית הספר ולמאפייני בית ספר הדמוקרטי, הפיקוח יוודא שהם עומדים בנהלים ובתנאים הנדרשים ע"י משרד החינוך.
- 5.4 **מינוי מנהל** לבית הספר יעשה על פי האמור בחזרי המנכ"ל, עפ"י כללי המשרד ולפי תנאי ההכשרה הנדרשים. זאת בהתאם לחזר מנכ"ל תשע"ו 7/א (כ"ח באדר א' התשע"ו, 8 במרץ 2016) "נוהל מינוי מנהלים וסגני מנהלים במוסדות חינוך רשמיים", וכפי שיתעדכן מזמן לזמן ובכלל זה סעיף 1 בפרק הכישורים הרצויים, אשר עוסק בהכרת המאפיינים הייחודיים של בית הספר.
- 5.5 **הכשרת הצוות** המנהל/ת ועובדי ההוראה בבית הספר מחויבים להשתלם במודל הפדגוגי הייחודי ובפיתוחו המתמיד באמצעות הכשרה מוסדית ו/או למידת עמיתים ו/או ישיבות פיתוח ו/או התייעצות עם מומחים מתחומים שונים, **על מנת לרכוש ולשמר את היכולת** להתאים לרוח בית הספר ולהמשיך להטמיע ולטפח אותה. במהלך שלוש השנים הראשונות לעבודתם מחויב צוות המורים והנהלה לעבור הכשרה מלאה של חינוך וולדורף.

- 5.6. **רישום תלמידים** – הרישום ייעשה באמצעות הרשות המקומית. הרשות תנגיש את המידע ותבצע את הליכי הרישום כנדרש לפי נוהלי ועדת ייחודיים. נוהלי הקבלה אינם כוללים מיון תלמידים.
- 5.7. על **מנהל בית-הספר חלה האחריות** לאשר את החלטות הגופים השונים בהתאם לחקיקת החינוך ולנוהלי משרד החינוך. לשם כך יתקיימו מנגנונים פנימיים בהתאם.
- 5.8. בית-הספר פועל באמצעות **גופים שונים**, שמשותפים בהם כל חברי בית-הספר/קהילת בית-הספר בקבלת ההחלטות ובביצוען. לכל אחד ואחת קול זהה ושווה בהצבעה בגופים הדמוקרטיים והאפשרות השווה לבחור ולהיבחר לכל אחד מהגופים הפועלים במסגרת בית-הספר הדמוקרטי ועל-פי חוקי/חוקתו/תקנונו.
- 5.9. הרשויות הפועלות בבית-הספר תפעלנה **בהגינות ובשקיפות**.
- 5.10. הלמידה בבית-ספר דמוקרטי מתנהלת על-פי בחירה **ובגמישות פדגוגית**, תוך מתן מענה דיפרנציאלי ואפקטיבי לתהליכי למידה מגוונים במרחב, ותוך ניהול עצמי ומכוונות עצמית.
- 5.11. בית-הספר מעניק לתלמידים חופש בבחירת תחומי לימוד, בזמן, במרחב, בדרך, באופן ובקצב הלימוד, ובלבד שלכל תלמיד יתאפשר ללמוד את **מקצועות הליבה המוגדרים בחזרי המנכ"ל הרלוונטיים**.
- 5.12. על הצוות החינוכי של בית-הספר להיות מעודכן, לעבור הכשרות בתוכניות משרד החינוך וכן לעשות שימוש **בספרי הלימוד המאושרים** לצד תכניות לימוד בית-ספריות נוספות.
- 5.13. במסגרת הבחירה הניתנת לתלמיד תתאפשר **למידה רב-גילאית**.
- 5.14. **הערכה** בבית-ספר דמוקרטי מבוצעת במגוון דרכי הערכה. בית-הספר הדמוקרטי ישתתף בבחינות המיצ"ב, יאפשר לתלמידיו לגשת לבחינות הבגרות וינהל מערכות הערכה ובקרה פנימיות תוך תיאום, דיאלוג, הסכמה והתאמה לרוח ולפדגוגיה של החינוך הדמוקרטי.

- 6.1. בתי-הספר יבקשו הכרה **ברמת המחוז** ויאושרו להגיש בקשה לוועדה הארצית בהתאם להחלטת המחוז.
- 6.2. יוקם **מנגנון בקרה** לבתי-הספר שיוכרו כייחודיים, לבחינת התמונה החינוכית הבית ספרית.
- 6.3. יוקם **מנגנון הטמעה** להטמעת תהליך ההסדרה ולבירור סוגיות שיעלו מעת לעת. הצוות יורכב מנציג הרשות, נציג המחוז, נציג צוות הוועדה נציג הקבוצה ונציג בית הספר. אחת לשנה תתכנס תת וועדה לדיון בהתקדמות תהליך ההסדרה.
- 6.4. מחויבות בית-הספר **לעמידה בתמונה החינוכית שנקבעה על פי משרד החינוך** - חלה חובת אחריות של המשרד כלפי התלמידים וחלה חובת אחריות של בתי-הספר לעמידה בתמונה החינוכית שנקבעה על פי משרד החינוך בהתאם לממוצע האשכול שאליו משתייך בית-הספר.
- 6.5. ועדת הייחודיים תכיר ב**מודל פדגוגי קבוצתי** בתנאים הבאים:
- 6.6. קיימת נציגות מאוגדת לצורך הצגת עקרונות פדגוגיים העומדים בקנה אחד עם הוראות חזרי מנכ"ל.
- 6.7. בית-ספר אחד קיים חמש שנים לפחות.
- 6.8. בתי-הספר נבחנים מבחינים ממלכתיים.
- 6.9. בבתי-הספר נציגות הורים כחוק.
- 6.10. על בית-הספר לאפשר התאגדות של מורים באיגודים מקצועיים.

7. מחווני בקרה ופיקוח

7.1 **פרק לכידות חברתית:** נושאים אלה מציינים רמת לכידות/התבדלות של בית-הספר.

1 במידה מועטה מאוד ו-6 במידה רבה מאוד

1	2	3	4	5	6	הנושא הנבדק
						1. מורי בית-הספר משתלמים באופן שוטף בתכנים השוטפים בהתאם לנוהלי הפיתוח המקצועי.
						2. מנהל בית-הספר שותף בפורום אזורי/רשותי עם שאר המנהלים.
						3. תלמידי בית-הספר משתתפים ב"תוכנית הפגשה" עם תלמידים מבתי-הספר באזור.
						4. בסביבת הלמידה ציטוטים, סמלים וסממנים של התרבות הישראלית.
						5. תלמידי בית-הספר לוקחים חלק במפעלים חינוכיים אזוריים ו/או ארציים, כגון מקהלה, תחרויות, טורנירים, כנסים, ימי שיא וכיו"ב.
						6. בוגרי בית-הספר משתלבים במערכות מגוונות (בתי-ספר, צבא, לימודים גבוהים וכד').
						7. ועד הורים פעיל ומשמעותי.
						8. רמת תקשוב בית-הספר, נגישות למאגרי מידע, זמן המוקדש למיומנויות מחשב בהקשר של מאגרי מידע/כותרים מגוונים בספריית בית-הספר.
הערות מילוליות:						
<p>סה"כ לכידות חברתית: _____ מתוך _____</p>						

7.2. פרק תקינות מנהלית: נושאים אלה מציינים תקינות/אי-תקינות מינהלית של בית-

הספר.

1	2	3	4	5	6	הנושא הנבדק
						9. היעדרות מורים (תקינות דיווח, היקף סביר, מחליפים ראויים).
						10. היעדרות תלמידים (תקינות דיווח, היקף סביר, טיפול נאות בחריגים).
						11. רישיונות בית-הספר כנדרש.
						12. תשלומי הורים כנדרש.
						13. תהליכי קבלה מוסדרים ותקינים (הנגשת מידע, מיון, תיאום עם הרשות).
						14. קרבה משפחתית (מורים/תלמידים, אחים).
						15. היסעים (בטיחות, תורנית, מימון, התנהגות).
						16. דפי מידע להורים (שוטפים, רלוונטיים, החלטות מפורסמות בשקיפות).
הערות מילוליות:						
סה"כ תקינות מנהלית: _____ מתוך _____						

7.3 פרק פדגוגיה והערכה: נושאים אלה מציינים דרגת הערכה וניהול

בתחום הפדגוגיה.

7.4

1	2	3	4	5	6	הנושא הנבדק
						17. נתוני מיצ"ב - מקצועות.
						18. נתוני מיצ"ב - אקלים.
						19. מנגנוני הערכה מוסדרים.
						20. מועצת תלמידים פעילה ומשמעותית.
						21. מנגנוני ערעור על החלטות הנהלה פעילים ומשמעותיים.
						22. מעקב מנהל אחר טיפול מורים ויועצת בפניות תלמידים, הורים, פציעות, מחלות, צרכים מיוחדים.
						23. שעות קבלה/דרגת דלת פתוחה/תיאום פגישה עם מנהל.
						24. שיעורי בית-הספר מוסדרים, מדיניות מגובשת, מפורסמת ואחידה.
						25. מנגנוני תקשורת בין הורים למורים.
הערות מילוליות:						
<p>סה"כ פדגוגיה: _____ מתוך _____</p>						

חתימות

גב' סוניה פרץ מנהל אגף בכיר (כוח אדם בהוראה) _____

מר אייל רם, סמנכ"ל ומנהל מנהל עובדי הוראה _____

מר משה שגיא סמנכ"ל ומנהל מנהל תקציבים _____

מר דודי מזרחי מנהל אגף בכיר תקציבים _____

עו"ד דורית מורג, היועצת המשפטית _____

גב' גילה נגר, המשנה למנכ"ל _____

מר אריאל לוי סמנכ"ל בכיר, ראש המנהל הפדגוגי ויו"ר הוועדה לבתי ספר ייחודיים על
אזורים ומרחבי חינוך _____

מר תומר גרשוביץ מנהל בית הספר הדמוקרטי ע"ש חזן _____

מר הוכרמן אהוד מנהל בית הספר הדמוקרטי קרית אונו _____

מר שבאר שפירא יגאל מנהל בית הספר הדמוקרטי שבילים פרדס חנה כרכור _____

מר מנחם גורן מנהל בית הספר הדמוקרטי כנף רמת הגולן _____

מר גלעד גולדשמידט יו"ר פורום וולדורף _____